

SPRÁVA PRE MÉDIÁ

Stratený raj od Johna Milтона sa dočká slovenského prekladu

- KOŠICE 19. DECEMBRA 2017

Jedno z najvýznamnejších diel svetovej literatúry – biblický epos Johna Milтона *Stratený raj* – sa po 350 rokoch od svojho knižného debutu dočká slovenského prekladu. Na náročnú prácu súvisiacu s prebásnením anglického barokového klenotu do slovenčiny sa podujal literárny vedec, básnik a prekladateľ, v súčasnosti prodekan Filozofickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach doc. PhDr. Marián Andričík, PhD. Myšlienku preložiť toto dielo v sebe nosil vyše 25 rokov.

„Vlastne od svojich vysokoškolských štúdií, keď som v antikvariáte na Mickiewiczovej ulici v Bratislave získal vzácne vydanie prvého českého prekladu tohto diela od Josefa Jungmanna, presnejšie druhé vydanie jeho prekladu z roku 1848. Už vtedy som si povedal, že by bolo dobré urobiť aj slovenský preklad,“ spomína M. Andričík a dodáva, že v tom čase sa ešte necítil na to dostatočne pripravený. „Až asi pred rokom a pol som si skúsil preložiť zopár veršov. A keďže ma to chytilo za srdce, preložené verše začali pribúdať, až som sa do toho pustil naplno.“

Dôvodov, prečo sa za 350 rokov na Slovensku nenašiel nik, kto by preložil *Stratený raj* do slovenčiny, môže byť podľa Mariána Andričíka niekoľko. „Je to veľmi rozsiahle dielo, takže si žiada veľa času aj energie, ale dôvodom môže byť aj zložitosť Miltonovho textu. Jeho jazyk je dosť vzdialený od súčasnej angličtiny, a preto prekladať ho je mimoriadne náročné. Treba brať do úvahy aj to, že na Slovensku dlhý čas plnili dôležitú funkciu české preklady tohto diela.“

Kedy sa môže slovenský čitateľ tešiť na vydanie prvého slovenského prekladu *Strateného raja*? „Konkrétny termín vám ešte neviem povedať – nejde totiž len o samotný preklad, to je len časť práce. Keď preložím posledný verš, vrátim sa na začiatok a začnem robiť poznámky a vysvetlivky, lebo tento text si to žiada – je v ňom množstvo odkazov na antickú literatúru, na mnohé iné texty či na rôzne súdobé politické udalosti, ktoré si žiadajú vysvetlenie, pretože súčasnému čitateľovi nemusia veľa hovoriť. A keďže pôjde o prvé slovenské vydanie, jeho súčasťou musí byť aj štúdiá o Johnovi Miltonovi a ďalšie dôležité materiály. Bol by som rád, keby sme to všetko stihli do dvoch rokov,“ odhaduje Marián Andričík.

Stratený raj (v origináli *Paradise Lost*) je rozsiahla epická báseň, ktorá pozostáva z 12 kníh a 10 565 veršov písaných blankversom (náročným jambickým nerýmovaným veršom). Knižne bola prvýkrát vydaná v roku 1667 v Londýne. John Milton počas jej písania postupne strácal zrak, až napokon celkom oslepol. Dielo bolo v rokoch 1732 až 1900 na zozname kníh, ktoré katolícka cirkev zakázala čítať. Do češtiny bolo preložené v rokoch 1811 (Josef Jungmann) a 1911 (Josef Julius David). Preklad Mariána Andričíka bude prvým slovenským prekladom od vzniku tohto diela.

- SPRÁVU VYPRACOVAL

PhDr. Marián Gladiš, PhD.
Filozofická fakulta UPJŠ v Košiciach
e-mail: marian.gladis@upjs.sk